

Soạn văn bài Luyện tập thao tác lập luận so sánh. Nội dung tài liệu sẽ giúp các bạn nắm chắc nội dung bài học một cách đơn giản nhất. Mời các bạn học sinh và thầy cô cùng tham khảo.

Mẫu 1: Soạn bài Luyện tập thao tác lập luận so sánh

1. Tâm trạng của nhân vật trữ tình khi về thăm quê trong hai bài thơ

Trả lời:

Trong hai bài thơ:

Khi đi trẻ, lúc về già

Giọng quê vẫn thê, tóc đã khác bao

Trẻ con nhìn lạ không chào

Hỏi rằng: Khách ở chốn nào lại chơi?

(Hạ Tri Chương - Ngẫu nhiên viết nhân buổi mới về quê - bản dịch của Phạm Sĩ Vỹ)

Trở lại An Nhơn, tuổi lớn rồi,

Bạn chơi ngày nhỏ chẳng còn ai

Nền nhà nay dựng cơ quan mới

Chẳng lẽ thăm quê lại hỏi người.

(Chế Lan Viên - Trở lại An Nhơn)

- Điểm giống nhau: Cả hai người đều rời quê hương ra đi lúc còn trẻ và trở về lúc tuổi đã cao. Khi trở về, cả hai đều trở thành "người xa lạ" trên chính nơi mình đã sinh ra.

+ Hạ Tri Chương viết: Hỏi rằng: Khách à chốn nào lại chơi? vì không còn ai nhận ra mình là người cùng quê cả.

+ Chế Lan Viên viết: Chẳng lẽ thăm quê lại hỏi người, vì quê hương đã biến đổi quá nhiều sau chiến tranh, không còn cảnh cũ, người xưa nữa.

=> Cảm xúc chung: ngập ngùi, tiếc nuối, man mác buồn.

2. Học cũng có ích như trồng cây, mùa xuân cho hoa, mùa thu được quả

Trả lời:

Học cũng có ích như trồng cây, mùa xuân được hoa, mùa thu được quả. Trong câu văn này, mùa xuân và mùa thu là những hình ảnh ẩn dụ. Mùa xuân, mùa thu ở đây chỉ các giai đoạn khác nhau: Ban đầu là lúc đơm hoa, cùng với thời gian sẽ thu hoạch được nhiều quả ngọt. Chuyện học hành cũng vậy. Cùng với thời gian tích lũy kiến thức, người học rồi sẽ tiến bộ dần và rồi sẽ thành công. Đây là một câu so sánh để ta thêm kiên nhẫn trên con đường học tập.

3. So sánh ngôn ngữ thơ Hồ Xuân Hương và ngôn ngữ thơ Bà Huyện Thanh Quan qua hai bài thơ Tự tình (bài I) và Chiều hôm nhớ nhà

Trả lời:

a. Tương đồng

Hai bài thơ có nhiều điểm tương đồng: Cùng là thể thơ thất ngôn bát cú, cả hai bài đều gieo vần chặt chẽ và đều tuân thủ nghiêm chỉnh luật đối (câu 3, 4 và câu 5, 6).

b. Khác biệt

Nhưng hai bài thơ có nhiều điểm khác nhau, nhất là cách dùng từ:

+ Bài thơ của Hồ Xuân Hương dùng nhiều những từ ngữ trong ngôn ngữ hằng ngày (tiếng gà văng vẳng, mỡ thơm, chuông sậu, những tiếng rền rĩ, khắp mọi chòm,...) kể cả những chữ rất khó dùng (cớ sao om, duyên mồm mòm, già tom). Trong bài chỉ có một câu nhiều từ Hán Việt: Tài tử vẫn nhân ai đó tá?

+ Trong khi đó bài thơ của Bà Huyện Thanh Quan lại dùng nhiều từ Hán Việt: Hoàng hôn, ngư ông, viễn phố, mục tử, cô thôn, lữ thứ, hàn ôn,... Nhiều từ ngữ mang tính ước lệ, được dùng nhiều trong thơ cổ như ngàn mai, dặm liễu.

c. Sự khác nhau nêu trên tạo ra sự khác nhau về phong cách:

+ Bài thơ của Hồ Xuân Hương có phong cách gần gũi với đám đông, tuy có xót xa nhưng vẫn có những nét tinh nghịch.

+ Bài thơ của Bà Huyện Thanh Quan mang phong cách đài các, trang nhã. Đó là tiếng nói của văn nhân trí thức thượng lưu.

Mỗi bài thơ đọc đáo và hay theo những cách riêng.

4. Tự chọn đề tài, viết đoạn văn so sánh

Trả lời:

"Lời chào cao hơn mâm cỗ" hàm ý câu chào hỏi rất quan trọng, rất tình nghĩa, còn quý hơn cả việc mời nhau đến ăn uống tiệc tùng. "Lời chào cao hơn mâm cỗ" ý muốn nói đến phép lễ nghĩa hơn cái ăn. Sâu hơn là nhân cách của con người cao hơn "vật chất". Mâm cỗ có đầy, có sang trọng mới thể hiện được sự no đủ và hiếu khách của chủ nhà. Lời chào có nồng nhiệt, thân thiện mới chứng tỏ phẩm chất một người có phép tắc, lễ nghĩa với một nền giáo dục tốt, và đậm chất văn hóa của dân tộc. Mâm cỗ là sự no đủ về vật chất, lời chào thể hiện cho sự thân thiện giữa người với người. Lời chào là "phương tiện" tình cảm mang hơi thở của xã hội.

Mẫu 2: Soạn bài Luyện tập thao tác lập luận so sánh

Câu 1 trang 116 SGK Ngữ Văn 11 Tập 1

Tâm trạng của nhân vật trữ tình trong hai bài thơ Ngẫu nhiên viết nhân buổi mới về quê (Hạ Tri Chương) và bài thơ Trở lại An Nhơn (Chế Lan Viên):

- Điểm giống nhau: Cả hai người đều rời quê hương ra đi lúc còn trẻ và trở về lúc tuổi đã cao.

- Khi trở về quê, cả hai đều trở thành “người xa lạ” trên chính nơi mình đã sinh ra.

+ Hạ Tri Chương viết: Hỏi rằng: Khách ở nơi nào lại chơi? Vì không còn ai nhận ra mình cả.

+ Chế Lan Viên viết: Chẳng lẽ thăm quê lại hỏi người, vì quê hương đã biến đổi quá nhiều sau chiến tranh, không còn cảnh cũ, người xưa nữa.

Câu 2 SGK Ngữ Văn 11 Tập 1 trang 116

Học cũng có ích như trồng cây, mùa xuân được hoa, mùa thu được quả. Trong câu văn này, mùa xuân và mùa thu là những hình ảnh ẩn dụ. Mùa xuân, mùa thu ở đây chỉ các giai đoạn khác nhau: ban đầu là lúc đơm hoa, cùng với thời gian sẽ thu hoạch được nhiều quả ngọt. Chuyện học hành cũng vậy, cùng với sự chăm chỉ tích lũy kiến thức chúng ta sẽ dần tiến bộ và rồi sẽ thành công.

Câu 3 SGK Ngữ Văn 11 trang 116 Tập 1

So sánh

- Giống nhau: Cùng viết theo thể thơ thất ngôn bát cú Đường luật.

- Khác nhau:

+ Bài thơ của Hồ Xuân Hương dùng nhiều từ ngữ trong ngôn ngữ hàng ngày (tiếng gà, vắng vắng, mỡ thơm, chuông sầm, những tiếng rền rĩ, khắp mọi chòm...) kể cả những chữ rất khó dùng (có sao om, duyên mồm mồm, giã tom).

+ Trong bài thơ của Bà Huyện Thanh Quan lại dùng nhiều từ Hán Việt: hoàng hôn, ngư ông, viễn phố, mục tử, cô thôn, lữ thứ, hàn ôn,.. Nhiều từ ngữ mang tính ước lệ, được dùng nhiều trong thơ cổ.

→ Tạo nên sự khác biệt về phong cách giữa hai nhà thơ:

- Hồ Xuân Hương có phong cách gần gũi với đám đông, tuy có mang tâm trạng xót xa nhưng vẫn có những nét tinh nghịch, phá cách.

- Bài thơ của Bà Huyện Thanh Quan mang phong cách trang trọng, đài các.

Câu 4 Ngữ Văn 11 trang 117 Tập 1 SGK

Ví dụ câu tục ngữ: Thương người như thể thương thân

- Khuyên nhủ, thương yêu người khác như chính bản thân mình.

- Đây là lời khuyên, triết lí về cách sống, ứng xử trong quan hệ giữa con người với con người. Lời khuyên và triết lí sống ở đây đầy giá trị nhân văn.

CLICK NGAY vào **TẢI VỀ** dưới đây để download soạn văn lớp 11 bài Luyện tập thao tác lập luận so sánh file word, pdf hoàn toàn miễn phí.